

**TÜRKİYE
DİYANET VAKFI**
TÜRKİYE DİYANET FOUNDATION
وقف الديانة التركي

01-02 Eylül 2021

GAZETE KUPÜRLERİ
TIKLAYINIZ

İNTERNET SAYFALARI
TIKLAYINIZ

**TÜRKİYE
DİYANET VAKFI**
TÜRKİYE DIYANET FOUNDATION
وقف الديانة التركي

GAZETE KUPÜRLERİ

Prof. Dr. Ali Erbaş, "Bugün Batı merkezli bilginin insanı ve hayatı dizayn ettiğine şahit oluyoruz ancak söz konusu anlayışın insan, evren ve Allah tasavvurunda var olan ciddi krizler ve paradokslar, tüm insanlığı olumsuz yönde etkilemeye devam etmektedir" dedi.

BİLGİ ÜRETMEYENLER üretilen bilginin takipçisi, mahkumu olur

Bursa Müftülüğü hizmet binasının açılışında konuşan Erbaş, dünyada ekonomi, sanat, teknoloji, hukuk alanlarında ileri ülkelerin en bariz özelliklerinden birinin, kitap okuma oram, yayın sayısı ve niteliği gibi açılardan ileride yer almaları olduğunu kaydetti

BURSA- Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş, Bursa Müftülüğü hizmet binasının açılışına katıldı. Erbaş, "Bugün Batı merkezli bilginin insanı ve hayatı dizayn ettiğine şahit oluyoruz ancak söz konusu anlayışın insan, evren ve Allah tasavvurunda var olan ciddi krizler ve paradokslar, tüm insanlığı olumsuz yönde etkilemeye devam etmektedir." dedi.

KİTAP VE BİLGİ MEDENİYETİ

Erbaş, 15 Temmuz Demokrasi Meydanı'ndaki Bursa Müftülüğü hizmet binasının açılışında yaptığı konuşmada, **İslam**'ın, kitap ve bilgi medeniyeti olduğunu söyledi.

Okumayı, anlamayı, aklı kullanmayı, bilgiye sahip olmayı emreden ve tavsiye eden pek çok ayetlin bulunduğunu hatırlatan Erbaş, "Medeniyetimizdeki ilk örneğimiz, aydınlanmış şehir Medine'dir. Yeryüzü'nün 10 sene içinde nasıl Medine-i Münevvere, aydınlanmış bir şehir yaptıysa Allah Resülü Efendimiz, onun ümmeti olarak, onun varisi olarak bizler de şehirlerimizi münevver şehirler yapmak zorundayız. O'nun yolundan gidenler olarak. İşte burada Münevver olduğunu bildiği-

miz Bursa'ya katkı sağlamak, aydınlanma yolundaki ilerleyişine katkı sağlamak için bugün bir tuğla daha eklemiş oluyoruz." ifadelerini kullandı.

Erbaş, **Müslüman** alimlerin, asırlarca ilmin bütün alanlarında insanlığın gelişimine öncülük ettiğini anlattı. Prof. Dr. Erbaş, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bizler, Endülüs'ten Maveraünnehir'e, devasa kütüphaneleriyle tarihe iz bırakmış bilgiyle, kitapla, hikmetle bütünleşmiş bir tarihin mensuplarıyız. Bugün **Müslüman** dünyanın, okumayı ve bilgiyi, bilgi peşinde koşmayı ihmal ettiği zaman nasıl büyük sıkıntılar yaşadığını görüyoruz. Hem tarihi takip ederek görüyoruz hem de bugün görüyoruz.

Yaşanan sorunların, geri kalmışlığın en temel sebebi, ilimden, irfandan, bilimden, hikmetten uzak kalmaktır. İlmi bilgiyi kaybedince cehalet karanlığı çökmüştür. Fitne ve tefrikanın sebebinin cehalet olduğunu her vesileyle söylüyoruz.

"Cehalet kötülüklerin anasıdır" diyoruz.

Kitap, **Müslümanlar** için ihtiyaç listesinin sonlarında yer almaya başlamıştı ama şimdi hem **Diyanet İşleri Başkanlığı**, **Tür-**

kiye Diyanet Vakfı Yayınları, ülkemizde fuarların açılması, kitapların fazla basılması ve kitap okuma oranlarının artması bizi heyecanlandırmakta, ilim, irfan, bilgi, hikmet medeniyetinin mensupları olarak umutlandırmaktadır."

GELİŞMİŞLİK SEVİYESİNİN GÖSTERGESİ

Erbaş, bir milletin gelişmişlik seviyesinin kitaplarıyla, kütüphaneleriyle, kitaba verdiği değer ile ölçüldüğünü vurguladı.

Dünyada ekonomi, sanat, teknoloji, hukuk alanlarında ileri ülkelerin en bariz özelliklerinden birinin, kitap okuma oranı, yayın sayısı ve niteliği gibi açılardan ileride yer almaları olduğunu kaydeden Erbaş, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Bilgi, iyilik için kullanılırsa insanlığa hizmete, hukuk ve ahlak tanımayan insanların elindeyse insanlık için felakete dönüşür. Bilgi üretmeyenler üretilen bilginin takipçisi hatta mahkumu olur. **İslam** dünyası, bilim, teknik, tıp, sosyal bilimlerle ve dahası ilahiyat alanında bilgi üretme, bilgi güncelleme, değere dönüştürme ve hayata kılavuz yapma konusunda daha çok çalışmalıdır. Bu mesafeyi bizim tela-

f etmek zorunluluğumuz vardır. Doğru ve sahih bilgi zemini kaybettiğimizde, bilgi üretmeyi ve geliştirmeyi ihmal ettiğimizde sağlıklı düşünmeyi, sorunları tespit etmeyi ve çözüm üretme imkanını da kaybediyoruz.

Bugün Batı merkezli bilginin insanı ve hayatı dizayn ettiğine şahit oluyoruz ancak söz konusu anlayışın insan, evren ve Allah tasavvurunda var olan ciddi krizler ve paradokslar, tüm insanlığı olumsuz yönde etkilemeye devam etmektedir. Bunun yanında son vahye, köklü bir medeniyete, dinamik insan kaynaklarına sahip olduğu halde **İslam** dünyası insanı ve hayatı inşa edecek bir bilgi ve dünya tasavvurunu güçlendirip izah ederek yeryüzüne henüz teklif edebilmiş değildir. Bunun için bizim **İslam** dünyası olarak çok daha fazla çalışmaya ihtiyacımız vardır."

İSLAM'IN DORU ANLAŞILMASI

Erbaş, bugün öncelikle **İslam**'ın doğru anlaşılması ve sahih dini bilginin hayatı öneme sahip olduğunu dile getirerek, bunun için Kur'an ve sünneti, **İslam**'ın kaynak eserlerini ve **İslam** medeniyetinin en iyi şekilde tanınması ve anlaşılması ge-

rektiğini bildirdi.

İnsanlığın devasa meselelerini çözme noktasında Kur'an ve sünnetin en büyük imkan olduğunu ancak öncelikle onları en doğru şekilde anlayıp en uygun yöntemle çağa taşıma sorumluluğunun hakkıyla yerine getirilmesi gerektiğini söyleyen Erbaş, "Fikir ve gönül dünyamızı kısır döngülerin aldatıcı baskılarından kurtarmak için kitap en büyük imkandır. Okumanın neticesi hayata değer katmaktır. Bu manada kitap en soylu terbiye aracıdır. Okumak ile sorumluluk, hak duyarlılığı, güzel ahlak gibi değerler arasında doğrusal ve vazgeçilmez bir ilişki vardır.

İnsanı olgunlaştırmayan, hayatı güzelleştirmeyen bilgi ve okumalar faydasızdır." diye konuştu.

Bursa Valisi Yakup Canbolat, Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş ve İl Müftüsü İzzet Turan'ın konuşmalarının ardından kurdele kesilerek binanın açılışı gerçekleştirildi. Açılışa, bazı milletvekilleri, Osmangazi Belediye Başkanı Mustafa Dündar, İl Emniyet Müdürü Tacetin Aslan, AK Parti İl Başkanı Davut Gürkan ile çok sayıda davetli katıldı. (AA)

KÜTAHYA TDV ÖĞRENCİ YURTLARI, ÖĞRENCİLERİ BEKLİYOR

Milyonlarca üniversite adayının heyecanla beklediği YKS tercih sonuçlarının açıklanması ile birlikte öğrenciler için barınma probleminin çözümü arayışı başladı.

Türkiye Diyanet Vakfı'na bağlı kız ve erkek öğrenci yurtları Kütahya'ya gelecek üniversite öğrencilerinin; barınma, kendilerini güvenli hissetme ve rahat ders çalışma gibi imkanları için hizmet vermeye devam ediyor.

Türkiye Diyanet Vakfı Yüksek Öğrenim Kız ve Erkek Öğrenci Yurtları ilgili açıklama yapan yurt yetkilileri; geleceğimizin teminatı gençlerin hayata hazırlanması, huzurlu ve temiz bir ortamda yükseköğrenim imkânı sağlanması; bilgi, inanç ve sanat dünyalarını inşa etmelerine rehberlik etmek amacıyla Kütahya'da yükseköğrenim kız ve erkek öğrencilerine hizmet veren iki yurdun bulunduğunu belirterek; "Öğrenci memnuniyetini esas aldığımız hiz-

met anlayışı ile öğrencilerimizin eğitim hayatını destekleyen kurs ve programların yanı sıra sosyo-kültürel faaliyetlerle de sosyal alanlarını genişletiyor ve destekliyoruz. Ülkemizin çeşitli bölgelerinde **Türkiye Diyanet Vakfı**na bağlı Vakfımızın 29 il ve 4 ilçede 52 yükseköğrenim yurdumuz bulunmaktadır. Yurtlarımızda öğrencilerimize güvenilir ve kaliteli bir ortam, 7/24 internet hizmeti, sağlıklı ve lezzetli yemek menüleri, kolay ödeme seçenekleri ile huzurlu bir ortam sunulmaktadır. Yurtlarımızda öğrenim gören öğrencilerin; ilmi, fikri, sosyal, bedensel ve sanatsal gelişimlerini desteklemek amacıyla; kurs ve atölye çalışmaları, manevi programlar, sportif faaliyetler, geziler

ve kamplar düzenlenmektedir. Ayrıca yurtlarımızda öğrencilerimizin aktif olarak görev aldığı kulüp, topluluk ve platformlar aracılığıyla çeşitli sosyal ve kültürel faaliyetler gerçekleştirilmektedir." diye ko-

nuştular.

Kütahya'da şehir merkezi ve üniversite kampüsünün ortasında yer alan TDV yurtları ulaşım açısından da öğrencilere kolaylık sağlamaktadır. **NAZİFE ŞERAN**

Ali Erbaş: İslam medeniyetini iyi tanımaya ve anlamaya mecburuz

DİYARBAKIR - **Diyaret İşleri Başkanı Ali Erbaş**, bilginin insanlığın hizmetine sunulmasının önemine değinerek, "İnancımız ve medeniyetimizde bilgi terbiyedir, güzel ahlaklar, sorumluluktur, sabırdır, iyilik için çalışmaktır" dedi.

Ali Erbaş, Bursa İl Müftülüğünün yeni hizmet binasının açılışına katıldı. İçerisinde Gençlik Merkezi, Kitap Kafe, **Diyaret** Yayinevi ve **Türkiye Diyanet Vakfı** Bursa Şubesi'nin de bulunduğu binanın açılışında konuşan Erbaş, açılışı yapılan binanın gençlere, çocuklara, ailelere hizmet edecek bir merkez olmasından duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Okumayı, anlamayı, aklını kullanmayı, bilgiye sahip olmayı, emreden ve tavsiye eden birçok ayetin olduğunu hatırlatan Erbaş, "Medeniyetimizdeki ilk örneğimiz, aydınlanmış şehir Medine'dir. Yesribi 10 sene içinde nasıl Medine-i Münevvere, aydınlanmış bir şehir yaptıysa Allah Resulü Efendimiz, onun ümmeti olarak, onun varisi olarak bizler de şehirlerimizi münevver şehirler yapmak zorundayız, yolundan gidenler olarak. İşte burada münevver olduğunu bildiğimiz Bursa'ya katkı sağlamak, aydınlanma yolundaki ilerleyişine katkı sağlamak için bugün bir tuğla daha eklemiş oluyoruz" diye konuştu.

"BİZLER, BİLGİYLE, KİTAPLA, HİKMETLE BÜTÜNLEŞMİŞ BİR TARİHİN MENSUPLARİYİZ"

Müslüman alimlerin, asırlarca ilmin bütün alanlarında insanlığın gelişimine öncülük ettiğini dile getiren Erbaş, "Bizler, Endülüsten Maveraünnehire, devasa kütüphaneleriyle tarihe iz bırakmış bilgiyle, kitapla, hikmetle bütünleşmiş bir tarihin mensuplarıyız. Bugün Müslüman dünyanın, okumayı ve bilgiyi, bilgi peşinde koşmayı ihmal ettiği zaman nasıl büyük sıkıntılar yaşadığını görüyoruz. Hem tarihi takip ederek görüyoruz hem de bugün görüyoruz. Yaşanan sorunların, geri kalmışlığın en temel sebebi, ilimden, irfandan, bilimden, hikmetten uzak kalmaktır. İlmi bilgiyi kaybedince cehalet karanlığı çökmüştür." dedi.

"CEHALET KÖTÜLÜKLERİN ANASIDIR"

Erbaş, fitne ve tefrikanın sebebinin cehalet olduğunu sürekli dile getirdiklerini belirterek, "Cehalet kötülüklerin anasıdır" diyoruz. Kitap, Müslümanlar için ihtiyaç listesinin sonlarında yer almaya başlamıştı ama şimdi hem **Diyaret İşleri**

Başkanlığı, Türkiye Diyanet Vakfı

Yayınları, ülkemizde fuarların açılması, kitapların fazla basılması ve kitap oku-

ma oranlarının artması bizi heyecanlandırmakta, ilim, irfan, bilgi, hikmet medeniyetinin mensupları olarak umutlandırmaktadır" şeklinde konuştu.

"BİLGİ, İLİM VE HİKMET İLE KURDUĞUMUZ İLİŞKİYİ SIK SIK GÖZDEN GEÇİRMEMİZ LAZIM"

Bir milletin gelişmişlik seviyesinin kitappevlere, kütüphanelere, kitaba verdiği değerle ölçüleceğinin altını çizen Erbaş, "Dünyada ekonomi, sanat, teknoloji, hukuk alanında ileri ülkelerin en bariz özelliklerinden biri de kitap okuma oranı, yayın sayısı ve niteliği gibi açılardan önde olmalarıdır. Dolayısıyla ülkemiz, bölgemiz ve bütün yeryüzü bağlamında yaşanan sorunlar ve yapmamız gerekenler açısından baktığımızda; öncelikle bilgi, ilim ve hikmet ile kurduğumuz ilişkiyi sık sık gözden geçirmemiz lazım" değerlendirmesinde bulundu.

"BİLGİ, İYİLİK İÇİN KULLANILIRSA İNSANLIĞA HİZMETE DÖNÜŞÜR"

Erbaş, bilginin büyük bir güç olduğunu altını çizerek, şunları söyledi:

Bilgi, iyilik için kullanılırsa insanlığa hizmete, hukuk ve ahlak tanımayan insanların elinde ise insanlık için felakete dönüşür. Bilgi üretmeyenler, üretilen bilginin takipçisi hatta mahkumu olmaya mecburdur. İslam dünyası bilim, teknik, tıp, sosyal bilimler, dahası ilahiyat alanında bilgi üretme, bilgiyi güncelleme, değere dönüştürme ve hayata kılavuz yapma konusunda daha çok çalışmalıdır. Bu mesafeyi telafi etmek zorunluluğumuz vardır. Doğru ve sahih bilgi zeminini kaybettiğimizde, bilgi üretmeyi ve geliştirmeyi ihmal ettiğimizde; sağlıklı düşünmeyi, sorunları tespit etmeyi ve çözüm üretme imkânını da kaybediyoruz.

Bugün batı merkezli bilginin insanı ve hayatı dizayn ettiğine dikkat çeken Erbaş, "Ancak söz konusu anlayışın, insan-evren-Allah tasavvurunda var olan ciddi krizler ve paradokslar bütün insanlığı olumsuz etkilemeye devam etmektedir. Bunun yanında, son vahye, köklü bir medeniyete, dinamik insan kaynaklarına sahip olduğu halde İslam dünyası, insanı ve hayatı inşa edecek bir bilgi ve dünya tasavvurunu, güçlendirip izah ederek yeryüzüne henüz teklif edebilmiş değildir. Bunun için bizim İslam dünyası olarak çok daha fazla çalışmaya ihtiyacımız vardır" diye konuştu. (İLKHA)

Erbaş, " Bursa'ya katkı sağlamak, aydınlanma yolundaki ilerleyişine katkı sağlamak için bugün bir tuğla daha eklemiş oluyoruz" dedi.

Bursa için bir tuğla daha

Diyabet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş, "Bugün Batı merkezli bilginin insanı ve hayatı dizayn ettiğine şahit oluyoruz ancak söz konusu anlayışın insan, evren ve Allah tasavvurunda var olan ciddi krizler ve paradokslar, tüm insanlığı olumsuz yönde etkilemeye devam etmektedir." dedi. Erbaş, 15 Temmuz Demokrasi Meydanı'ndaki Bursa Müftülüğü hizmet binasının açılışında yaptığı konuşmada, İslam'ın, kitap ve bilgi medeniyeti olduğunu söyledi. Okumayı, anlamayı, aklı kullanmayı, bilgiye sahip olmayı emreden ve tavsiye eden pek çok ayetlin bulunduğu hatırlatan Erbaş, "Medeniyetimizdeki ilk örneğimiz, aydınlanmış şehir Medine'dir. Yesrib'i 10 sene içinde nasıl Medine-i Münevvere, aydınlanmış bir şehir yaptıysa Allah Resulü Efendimiz, onun ümmeti olarak, onun varisi olarak bizler de şehirlerimizi münevver şehirler yapmak zorundayız. O'nun yolundan gidenler olarak. İşte burada Münevver olduğunu bildiğimiz Bursa'ya katkı sağlamak, aydınlanma yolundaki ilerleyişine katkı sağlamak için bugün bir tuğla daha eklemiş oluyoruz." ifadelerini kullandı. Erbaş, Müslüman âlimlerin, asırlarca ilmin bütün alanlarında insanlığın gelişimine öncülük ettiğini anlattı. Prof. Dr. Erbaş, sözlerini şöyle sürdürdü, "Bizler, Endülüsten Maveraünnehir'e, devasa kütüphaneleriyle tarihe iz bırakmış bilgiyle, kitapla, hikmetle bütünleşmiş bir tarihin mensuplarıyız. Bugün Müslüman dünyanın, okumayı ve bilgiyi, bilgi peşinde koşmayı ihmal ettiği zaman nasıl büyük sıkıntılar yaşadığını görüyoruz. Hem tarihi takip ederek görüyoruz hem de bugün görüyoruz.

Yaşanan sorunların, geri kalmışlığın en temel sebebi, ilimden, ırfandan, bilimden, hikmetten uzak kalmaktır. İlmi bilgiyi kaybedince cehalet karanlığı çökmüştür. Fitne ve tefrikanın sebebinin cehalet olduğunu her vesileyle söylüyoruz.

"Bilgi üretmeyenler üretilen bilginin takipçisi olur"

Erbaş, bir milletin gelişmişlik seviyesinin kitabevleriyle, kütüphaneleriyle, kitaba verdiği değer ile ölçüldüğünü vurguladı. Dünyada

olur. İslam dünyası, bilim, teknik, tıp, sosyal bilimler ve dahası ilahiyat alanında bilgi üretme, bilgi güncelleme, değere dönüştürme ve hayata kılavuz yapma konusunda daha çok çalışmalıdır. Bu mesafeyi bizim telafi etmek

devam etmektedir. Bunun yanında son vahye, köklü bir medeniyete, dinamik insan kaynaklarına sahip olduğu halde İslam dünyası insanı ve hayatı inşa edecek bir bilgi ve dünya tasavvurunu güçlendirip ılah ederek yeryüzüne henüz teklik edebilmiş değildir. Bunun için bizim İslam dünyası olarak çok daha fazla çalışmaya ihtiyacımız vardır." Erbaş, bugün öncelikle İslam'ın doğru anlaşılması ve sahih dini bilginin hayatı öneme sahip olduğunu dile getirerek, bunun için Kur'an ve sünneti, İslam'ın kaynak eserlerini ve İslam medeniyetinin en iyi şekilde tanınması ve anlaşılması gerektiğini bildirdi. İnsanlığın devasa meselelerini çözüme noktasında Kur'an ve sünnetin en büyük imkan olduğunu ancak öncelikle onları en doğru şekilde anlayıp en uygun yöntemle çağa taşıma sorumluluğunun hakkıyla yerine getirilmesi gerektiğini söyleyen Erbaş, "Fikir ve gönül dünyamızı kısır döngülerin aldattıcı baskılarından kurtarmak için kitap en büyük imkandır. Okumanın neticesi hayata değer katmaktır. Bu manada kitap en soylu terbiye aracıdır. Okumak ile sorumluluk, hak duyarlılığı, güzel ahlak gibi değerler arasında doğrusal ve vazgeçilmez bir ilişki vardır. İnsanı olgunlaştırmayan, hayatı güzelleştirmeyen bilgi ve okumalar faydasızdır." diye konuştu. Bursa Valisi Yakup Canbolat, Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş ve İl Müftüsü İzzati Turan'ın konuşmalarının ardından kurdele kesilerek binanın açılışı gerçekleştirildi. Açılışa, bazı milletvekilleri, Osmangazi Belediye Başkanı Mustafa Dündar, İl Emniyet Müdürü Tacettin Aslan, AK Parti İl Başkanı Davut Gürkan ile çok sayıda davetli katıldı. AA

'Cehalet kötülüklerin anasıdır' diyoruz. Kitap, Müslümanlar için ihtiyaç listesinin sonlarında yer almaya başlamıştı ama şimdi hem **Diyabet İşleri Başkanlığı**, **Türkiye Diyanet Vakfı** Yayınları, ülkemizde fuarların açılması, kitapların fazla basılması ve kitap okuma oranlarının artması bizi heyecanlandırmakta, ilim, ırfan, bilgi, hikmet medeniyetinin mensupları olarak umutlandırmaktadır."

ekonomi, sanat, teknoloji, hukuk alanlarında ileri ülkelerin en bariz özelliklerinden birinin, kitap okuma oranı, yayın sayısı ve niteliği gibi açılardan ileride yer almaları olduğunu kaydeden Erbaş, şu değerlendirmelerde bulundu: "Bilgi, iyilik için kullanılırsa insanlığa hizmete, hukuk ve ahlak tanımayan insanların elindeyse insanlık için felakete döndürür. Bilgi üretmeyenler üretilen bilginin takipçisi hatta mahkumu

zorunluluğumuz vardır. Doğru ve sahih bilgi zemini kaybettüğümüzde, bilgi üretmeyi ve geliştirmeyi ihmal ettiğimizde sağlıklı düşünmeyi, sorunları tespit etmeyi ve çözüm üretme imkanını da kaybediyoruz. Bugün Batı merkezli bilginin insanı ve hayatı dizayn ettiğine şahit oluyoruz ancak söz konusu anlayışın insan, evren ve Allah tasavvurunda var olan ciddi krizler ve paradokslar, tüm insanlığı olumsuz yönde etkilemeye

Dünden bugüne Türkiye-Afganistan ilişkileri

ALI ERGUN ÇINAR

TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI (TİKA)

Türkiye ile Afganistan arasındaki ilişkiler her dönem ve rejim altında devam etmiştir. Afgan halkı tarafından model ülke olarak görülen Türkiye'nin tabii bir nüfuz etme gücü olduğu çok açıktır. Bütün dünyanın sadece diplomatik temsilcilikleri ile değil muhtelif kurumları ile de irtibatını koparmak istemediği Afganistan ile bizim de bağlarımızın kopması şüphesiz ki gerçekçi bir siyaset olamaz.

On sekizinci asrın ikinci yarısından başlayarak Afganistan olarak isimlendirildiğimiz bu coğrafyanın daha önceleri muhtelif bölgesel isimleri vardı ve bu coğrafya muayyen bir siyasi vahdet taşımıyordu. Modern Afganistan'ın temelleri Gülzairin ve sonradan Ahmed Şah devrinde Dükkarın iktidar mevkine gelmeleriyle başladı. Bu tarihlere aslında takriben de o günkü Afganistan'ın temellerini atan siyasi irade ile Osmanlı Devleti'nin ilişkilerinin başlama tarihine de işaret eder.

OSMANLI İLE İLİŞKİLER

İki ülke arasındaki ilişkilerin 19. yüzyılın son çeyreğinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu dönemde Afganistan'daki belirsizlik ve iç çalkantılar sebebiyle pek çok Afgan seçkininin Osmanlı topraklarına yerleşmeye başladıkları da şahit oluyorum. İlişkilerin yönü her zaman tek tarafı olmamıştır. 1877-1878 Osmanlı-Rus Harbi'nde Afganistan'ın Osmanlı yanında savaşa sokmak üzere Afgan Şahi nezidine fevkalade sefir sıfatı ile gönderilen ulemeden Ahmed Hulusi Efendi her ne kadar bu görevinde başarılı olamamışsa da bize *Hindistan, Svat ve Afganistan Seyahatnamesi* unvanlı çok güzel bir hatıra kitabı bırakmıştır. Birinci Dünya Harbi'nde Afganistan'ın Osmanlı Devleti yanında savaşa sokulabilmesi için gönderilen bir heyetin de temasları çok olumlu olmuştur.

Osmanlı Devleti'nin, 19. yüzyılın ikinci yarısından başlayarak Afganistan'ın dikkate takip etmeye ve bilgi almakla çalıştığı görülmektedir. Osmanlı ülkesine gelen hacılar, Tahrân'a geldiklerinde ilk işleri Tahrân Osmanlı Sefareti'ni ziyarete etmek olan Afgan devlet adamları, Bombay Başşehbenderliği'nin ve Londra Büyükelçiliği'nin raporları, Afgan makamları tarafından güvenilir kişilere emanet edilerek Hicaz Vilayeti'ne gönderilen ve süratle İstanbul'a sevk edilen yazılar Osmanlı Devleti'nin Afganistan ile ilgili önemli haber kaynakları arasında idi. 18. yüzyılın sonlarından başlayarak Osmanlı Devleti'nin muhtelif yerlerinde kurulan Afgan tekkeleri de Afganları Osmanlı Devleti'ne yakınlaştıran müesseselerdi.

Yüzyılın sonlarında ulaşım imkânlarının artması ve kolaylaşması vesilesiyle pek çok Afgan hac farızasını ifa ve bu arada Osmanlı ülkesini görmek, İstanbul ve Kudüs gibi şehirleri ziyaret etmek imkânını buluyordu. Bu bağlamda Afganların 19. yüzyılın sonlarından başlayarak Osmanlı ülkesine ve özellikle **Kabul** topraklarına yerleşmeye başladıklarını da görülmektedir. Tarsus'ta 19. yüzyıldan kalma bir Afgan mahallesinin mevcudiyetini buna örnek olarak gösterebiliriz.

AFGAN MATBUATINDA TÜRK ETKİSİ

Türkiye, Afganistan için sadece bugün değil, dün de tecrübelerinden istifade edilmek istenen model bir ülke idi. Daha 1880'lerde Emir

Abdurrahman Han döneminde Afganistan'ın Osmanlı modernleşme tecrübesinden faydalanmak istediği bilinmektedir. Bu çerçevede yüzyılın son çeyreğinden başlayarak çok sayıda Türk uzman ve askeri Afgan Devleti'nin hizmetine girmeye başlamıştır. Yirminci yüzyılın başlarında sadece Afganistan için değil bütün **Musulman** halkların matbuat ve hatta siyaset hayatı ile ilgili önemli bir gelişmeyi burada kaydetmek gerekiyor. O da *Sirâcül-ahbâr-ı Afganîyye* gazetesidir. 1877-1878 Osmanlı-Rus Harbi'nde Afganistan'ın Osmanlı yanında savaşa sokmak üzere Afgan Şahi nezidine fevkalade sefir sıfatı ile gönderilen ulemeden Ahmed Hulusi Efendi her ne kadar bu görevinde başarılı olamamışsa da bize *Hindistan, Svat ve Afganistan Seyahatnamesi* unvanlı çok güzel bir hatıra kitabı bırakmıştır. Birinci Dünya Harbi'nde Afganistan'ın Osmanlı Devleti yanında savaşa sokulabilmesi için gönderilen bir heyetin de temasları çok olumlu olmuştur.

Osmanlı Devleti'nin, 19. yüzyılın ikinci yarısından başlayarak Afganistan'ın dikkate takip etmeye ve bilgi almakla çalıştığı görülmektedir. Osmanlı ülkesine gelen hacılar, Tahrân'a geldiklerinde ilk işleri Tahrân Osmanlı Sefareti'ni ziyarete etmek olan Afgan devlet adamları, Bombay Başşehbenderliği'nin ve Londra Büyükelçiliği'nin raporları, Afgan makamları tarafından güvenilir kişilere emanet edilerek Hicaz Vilayeti'ne gönderilen ve süratle İstanbul'a sevk edilen yazılar Osmanlı Devleti'nin Afganistan ile ilgili önemli haber kaynakları arasında idi. 18. yüzyılın sonlarından başlayarak Osmanlı Devleti'nin muhtelif yerlerinde kurulan Afgan tekkeleri de Afganları Osmanlı Devleti'ne yakınlaştıran müesseselerdi.

Yüzyılın sonlarında ulaşım imkânlarının artması ve kolaylaşması vesilesiyle pek çok Afgan hac farızasını ifa ve bu arada Osmanlı ülkesini görmek, İstanbul ve Kudüs gibi şehirleri ziyaret etmek imkânını buluyordu. Bu bağlamda Afganların 19. yüzyılın sonlarından başlayarak Osmanlı ülkesine ve özellikle **Kabul** topraklarına yerleşmeye başladıklarını da görülmektedir. Tarsus'ta 19. yüzyıldan kalma bir Afgan mahallesinin mevcudiyetini buna örnek olarak gösterebiliriz.

Yüzyılın sonlarında ulaşım imkânlarının artması ve kolaylaşması vesilesiyle pek çok Afgan hac farızasını ifa ve bu arada Osmanlı ülkesini görmek, İstanbul ve Kudüs gibi şehirleri ziyaret etmek imkânını buluyordu. Bu bağlamda Afganların 19. yüzyılın sonlarından başlayarak Osmanlı ülkesine ve özellikle **Kabul** topraklarına yerleşmeye başladıklarını da görülmektedir. Tarsus'ta 19. yüzyıldan kalma bir Afgan mahallesinin mevcudiyetini buna örnek olarak gösterebiliriz.

Türkiye, Afganistan için sadece bugün değil, dün de tecrübelerinden istifade edilmek istenen model bir ülke idi. Daha 1880'lerde Emir

burada hatırlatmak gerekir. İki ülke arasında gerek yüzyılın sonunda gerekse II. Meşrutiyet döneminde resmen olmasa da muhtelif formüller aranarak resmi ilişkiler kurulması çabasına İngiltere mani olmuştur. Afganistan'ın 19. yüzyılın ortalarından itibaren dış işlerinde İngiltere'ye bağlı bir devlet olması hasebiyle İngiltere bu tür müdahalelerde bulunmayı kendine bir hak olarak görüyordu.

MAHMUD TARZI'NIN OSMANLI TECRÜBESİ

Afganistan ile Türkiye'yi birbirine yaklaştıran önemli ve âbidevi bir şahıs da Mahmud Tarzi'dir. Babası ile birlikte siyasi sebeplerle Osmanlı ülkesine yerleşen ve kendisi de Afgan Hanedanı'ndan olan Mahmud Tarzi, ülkemizde kurma imkânı elde edemediği için 1902'de Afganistan'a döndüğünde "Osmanlı tecrübesi"ni Afganistan'a başarı ile aktarmış ve çok sayıda Osmanlı uzmanını Afganistan'da toplamıştır. Tarzi, Emlullah Han'ın 1929'da devrilmesine dek Türkiye ile Afganistan arasındaki ilişkileri genişleten ve derinleştiren çok önemli bir figür olmuştur. Osmanlı ülkesinde geçirdiği yılları anlattığı emsalîs anlatısı *Yeryüzünün Üç Kıtası (Se Kit'a-i Rü-yi Zemin)* isimli eseri TİKA tarafından basılmıştır.

Birinci Dünya Savaşı'nın sonuna gelindiğinde Afganistan uzun zamandır tam bağımsız olma arzusuna nail olmak için uygun zamanın geldiğini kani olmuştur. Afganistan, İngiliz Hindistan'ı ile yaptığı kısa bir savaş ve İngiltere'nin de savaş yorgunu olmasaydı 1919 yılında bu arzusuna kavuşmuştu.

TÜRKLERİN AFĞANISTAN KAZANDIRDIKLARI

Türkiye-Afganistan ilişkileri Afganistan'ın 1919'da istiklâli kazanmasını müteakip 1 Mart 1921 tarihinde Moskova'da imzalanan Dostluk Antlaşması ile taraflar arasındaki ilişkiler resmîyete intikal etmiş ve artık üçüncü bir tarafın, daha doğrusu İngiltere'nin hassasiyetini gözetmeden doğrudan müteakip artan bir ivme ile devam etmiştir. Bu bağlamda çok sayıda değerli uzman ve bilim adamı Afganistan'a gelmişler, bazıları ise uzun yıllar bu ülkede kalmışlardır. İlk Tip Fakültesi, ilk Siyasal Bilimler Fakültesi, ilk Akil Hastanesi, ilk Sanatoryum, ilk sağlık taramaları ve daha pek çok ilk onların eseridir.

Pek çok meslek dergi Türk uzmanlar tarafından kurulmuştur. Türk uzmanların kitap, tektir, makale, rapor vb. bilimsel üretiminin çok büyük ve anlamlı bir yekûna ulaştığını rahatlıkla söyleyebiliriz. İlişkilerin bu denli ivme kazanmasında Emlullah Han ile Atatürk arasındaki büyük dostluğun da şüphesiz tesiri olmuştur. Emlullah Han'ın 1928'de icra ettiği **Türkiye seyahati** iki ülke arasındaki ilişkilerin seyrini göstermesi açısından çok önemlidir. Aynı dönemde Türkiye'ye gelen ne İran Şahi ve ne de İngiltere Kralı böyle bir safat ve debdebe ile karşılanmamıştır.

AFĞANISTAN'IN KARA GÜNLERİ

1950'li yılların başına kadar çok sıcak bir seyrir takip eden ikili münasebetler Afganistan'daki yabancı tesislerin artması, dünyadaki siyasi kâplama ve kutuplaşmalar dolayısıyla maalesef bir durgunluk dönemine girmiştir. Bu tesisler, sonraları Afganistan'ın başına çok iş açmıştır. 20. yüzyıl boyunca Afganistan'da iktidarlar pek çok kere el değiştirmiştir. Gerek Nadir Şah ve Zahir Şah ve gerekse 1973'te bir darbe ile iktidara gelen ve sağlık rejimine son veren Davud Han devlet ile geleneksel toplumsal zümreler arasındaki uyum ve dengeyi bozmadan gerekli teşviyi sağlayarak iktidarda kalmışlardır. Sovyet destekli 27 Nisan 1978 darbesinin verdiği en büyük zarar toplumsal gruplar arasındaki uyum ve dengeyi bozarak tahvil edilmiş bir modeli Afganistan'a kabul ettirmek istemesiydi. Talibân'ın tahminlerin ötesinde çok kısa bir sürede ülke idaresini ele geçirmesi ile birlikte Afganistan tarihinin yeni bir dönemi başlamıştır. Afganistan'ın felâha ermesi zor ve çileli bir süreci de beraberinde getirecek gibi görülmektedir. Bütün dünyanın Afganistan'ın sevmesi ve yardım yapmakta âdetâ yansması (!) pek işe yaramışa benzemiyor.

Birkaç asrın zamanın çevriminden uzak yaşayan Afganistan ne yapabilir? Sağlam, esaslı ve köklü kurumlarının bulunmaması, toplumsal zümreler arasındaki uyumun kalkması ve her şeyden önce "insan"ın tahrip olması, önemli ve ciddi problemler olarak ortada duruyor. Çokça tartışılan hüviyet problemi de, en azından yakın gelecekte bir sarahate kavuşmayacak gibi.

Biz Türkler Asya'nın bağrından koparak geldiklerimiz bugünkü topraklarımızı inanılmaz bir süratle yüksek bir devletçilik ve teşkilatçılıkla vatanlaştırdık. Bu aynı zamanla salib ile olan servenimizin tarihine de işaret etmektedir. Son iki asırdır Batı ile olan maceramız bize çok şey öğretti. Kaybettiklerimizin yanı sıra çok şey de kazandı. Afganistan entelektüellerinin ve devlet adamlarının Türkiye'nin çok sancılı son iki yüzyılımı araştırıp öğrenmelerini doğrusu çok isterim. Bugün yeni Türkiye kendi ruhunun atesini kendi mabedinde yakmaya çalışıyor. Afganistan'ın da ihtiyacı olan şey bence budur. İlgâciler tarafından Batı tipi

bir demokrasiye geçmeye zorlanan Afganistan, ortak bir duygu ve arzusuyla birlikte kendine uygun demokratik bir modele geçemedi. Bu konuda ileride neler yapılabileceğini veya yapamayacağını göreceğiz.

TÜRK KAMU DİPLOMASİSİNİN BAŞARISI

Talibân'ın ne suretle idareyi bu kadar kolayca ele geçirdiği ve bundan sonra ne olacağına ilişkin yorumları bir an bertaraf edip şunları söylemek isteriz: Türkiye ile Afganistan arasındaki ilişkiler her dönem ve rejim altında devam etmiştir. Afgan halkı tarafından model ülke olarak görülen Türkiye'nin tabii bir nüfuz etme gücü olduğu çok açıktır. Bütün dünyanın sadece diplomatik temsilcilikleri ile değil muhtelif kurumları ile de irtibatını koparmak istemediği Afganistan ile bizim de bağlarımızın kopması şüphesiz ki gerçekçi bir siyaset olamaz.

Koordinasyon Ajansı'nın (TİKA) ülkedeki ofisi ile restorasyon faaliyetleri, sağlık, tarım ve kapasite geliştirme etkinlikleri, meslek kursları, ihtiyaç sahiplerine daha yardımları, eğitim ve inşaat sahâsındaki çalışmalar başta olmak üzere her alanda başarılı ve verimli faaliyetler icra etmektedir. TİKA'nın yanı sıra Afganistan'ın muhtelif şehirlerinde başari ile işlettiği okullar ile Türkiye Maarif Vakfı da öne çıkan yüz akı bir kurumumuzdur. AFAD, Kızılay, Yunus Emre Enstitüsü, **Türkiye Diyanet Vakfı** gibi kurumlarımızın yanı sıra çok sayıda Türk sivil toplum kuruluşu da Afganistan'da başarılı faaliyetler icra etmektedirler.

Müşterek İslâmî mirasımıza hizmet babında Herat Ali Şir Nevâî **Canlı**, Fahreddin Râzi **Türbesi** ve Hâce Abdullah-ı Ensârî Çilehanesi'nin restorasyonu, ilk Türkiye-Afganistan ilişkileri Uluslararası Sempozyumu'nun düzenlenmesi, Türk ve Afgan hattatlarının İstanbul Buluşması, çok sayıda önemli eserin basılması, çeşitli akademik toplantılar, büyük bir akademik kütüphane kurulması, Türkçe kursları, ebru kursları açılması gibi faaliyetler TİKA tarafından başari ile icra edilmiştir. Bunun yanı sıra iki ülke arasında diplomatik ilişkiler kurulmasının 100. yıldönümü münasebetiyle de çok sayıda sergi, konferans, kitap basımı gibi etkinlikler gerçekleştirilmiştir.

Ümit ediyorum ki sürdürülebilir bir başarı ortamında Afganistan Devleti'nin yegâne meşalesi; devlet aygıtının yeniden ve eşlessuretle takviyesi ve işlâmine yönelik yeni düzenlemeler, toplumsal zümreler arasındaki uyumun tahkimi, Afgan ekonomisinin bir üretim ekonomisi haline getirilmesi, enerji probleminin halledilmesi, başta ulaşım olmak üzere altyapının güçlendirilmesi ve muharcıların uygun şartlarda tekrar Afganistan'a getirilmesi gibi konular olur. Türkiye'nin daha önceden olduğu gibi bugün de Afgan halkının yanında olacağı açıktır.

İSLAM DÜNYASINA BURSA'DAN MESAJ:

**Cehaletin
karanlığı
bilgisizlikten
geliyor**

■ Bursa İl Müftülüğü yeni hizmet binası açılışına katılan **Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş**, **İslam** ülkelerinde yaşanan kaosu temelinde cehaletin yattığını vurgulayarak, "Geri kalmışlığın en temel sebebi, ilimden, irfandan, bilimden, uzak kalmaktır" dedi. **9'DA**

DIYANET İŞLERİ BAŞKANI ERBAŞ'TAN MÜSLÜMAN DÜNYASINA BURSA'DAN MESAJ:

Cehaletin karanlığı bilgisizlikten geliyor

Bursa İl Müftülüğü yeni hizmet binası açılışına katılan **Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş**, "Bugün **Müslüman** dünya okumayı ve bilgiyi, bilgi peşinde koşmayı ihmal ettiği zaman nasıl büyük sıkıntılar yaşadığını görüyoruz. Hem tarihi takip ederek görüyoruz, hem de bugün görüyoruz. Yaşanan sorunların, geri kalmışlığın en temel sebebi, ilimden, irfandan, bilimden, hikmetten uzak kalmaktır" dedi.

15 Temmuz Demokrasi Meydanı'ndaki 3 katlı Bursa İl Müftülüğü hizmet binasının açılışı, yoğun katılım ile gerçekleşti. Gençlik merkezi, **Diyanet** Yayın Evi, kafe, TDV Bursa Şubesi, **hac** ve **umre** irtibat bürosunun olduğu binanın açılışına katılan **Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş**, "Bursa'nın kalbi ilimle, hikmetle, kitapla, irfanla buluştu. Belki de Türkiye'nin her yerinden gelen insanımıza hizmet edecek bu binanın açılışı benim için gerçekten çok heyecan verici oldu. Okumayı, anlamayı aklını kullanmayı, bilgiye sahip olmayı emreden ve tavsiye eden ne kadar çok ayet-i kerime olduğunu hepimiz biliyoruz. Bugün **Müslüman** dünya, okumayı ve bilgiyi, bilgi peşinde koşmayı ihmal ettiği zaman nasıl büyük sıkıntılar yaşadığını görüyoruz. Hem tarihi takip ederek görüyoruz, hem de bugün görüyoruz. Yaşanan sorunların, geri kalmışlığın en

temel sebebi, ilimden, irfandan, bilimden, hikmetten uzak kalmaktır. İlimi bilgiyi kaybedince cehalet karanlığı çökmüştür. Fitne ve tefrikanın sebebinin cehalet olduğunu her vesileyle söylüyoruz. 'Cehalet kötülüklerin anasıdır' diyoruz. Kitap, **Müslümanlar** için ihtiyaç listesinin sonlarında yer almaya başlamıştı ama şimdi hem **Diyanet İşleri Başkanlığı**, **Türkiye Diyanet Vakfı** yayınları, ülkemizde fuarların açılması, kitapların fazla basılması ve kitap okuma oranlarının artması bizi heyecanlandırmakta, ilim, irfan, bilgi, hikmet medeniyetinin mensupları olarak umutlandırmaktadır" dedi.

Bir milletin gelişmişlik seviyesinin kitap evleriyle, kütüphaneleriyle, kitaba verdiği değer ile ölçüldüğünün altını çizen Erbaş, "Dünyada ekonomi, sanat, teknoloji, hukuk alanında ileri ülkelerin en bariz özelliklerinden biri de kitap okuma oranı, yayın sayısı ve niteliği gibi açılardan önde olmalarıdır. Dolayısıyla, ülkemiz, bölgemiz ve tüm yeryüzü bağlamında yaşanan sorunlar ve yapmamız gerekenler açısından baktığımızda öncelikle bilgi, ilim ve hikmetle kurduğumuz ilişkiyi gözden geçirmemiz lazım. Bilgi, iyilik için kullanılırsa insanlığa hizmete, hukuk ve ahlak tanımayan insanların elindeyse insanlık için felakete dönüşür. Bilgi

üretmeyenler üretilen bilginin takipçisi hatta mahkumu olur. **İslam** dünyası, bilim, teknik, tıp, sosyal bilimler ve dahası ilahiyat alanında bilgi üretme, bilgi güncelleme, değere dönüştürme ve hayata kılavuz yapma konusunda daha çok çalışmalıdır. Bu mesafeyi bizim telafi etmek zorunluluğumuz vardır. Doğru ve sahih bilgi zemini kaybettirginizde, bilgi üretmeyi ve geliştirmeyi ihmal ettiğimizde sağlıklı düşünmeyi, sorunları tespit etmeyi ve çözüm üretme imkanını da kaybediyoruz. Bugün Batı merkezli bilginin insanı ve hayatı dizayn ettiğine şahit oluyoruz ancak söz konusu anlayışın insan, evren ve Allah tasavvurunda var olan ciddi krizler ve paradokslar tüm insanlığı olumsuz yönde etkilemeye devam etmektedir. Bunun yanında son vahye, köklü bir medeniyete, dinamik insan kaynaklarına sahip olduğu halde **İslam** dünyası insanı ve hayatı inşa edecek bir bilgi ve dünya tasavvurunu güçlendirip izah ederek yer yüzüne henüz tekil edebilmiş değildir. Bunun için bizim **İslam** dünyası olarak çok daha fazla çalışmaya ihtiyacımız vardır" diye konuştu.

Bursa Valisi Yakup Canbolat, "Bugüne kadar Bursa'da da 10'larca öğrenci **Türkiye Diyanet Vakfı** marifetiyle eğitim yardımı yapılmıştır. Bin 500 ihtiyaç

sahibi aileye alışveriş kartı sağlanmıştır. 150'ye yakın ülkede de barınma dahil birçok yardımlar götürülmüştür. Masum ve mazlumlara yanında destek olunmuştur" şeklinde konuştu.

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş, "Osmanlı döneminden beri 10'larca 100'lerce vakfı biliyoruz ki, bırakın insanı hayvanlara ve bitkilere destek veren vakıflarımız vardı. **Türkiye Diyanet Vakfı** da bu vakıflarımızdan bir tanesidir. Sadece Türkiye'de değil, dünya üzerinde birçok ülkesinde hizmet vermektedir. Bu meydana alanda 43 yıl **müftülük** binası olarak hizmet edildi. Şimdi yapılan yeni binada aile, gençlik, **hac** ve **umre** organizasyonlarla Bursa'ya hizmet verecek" diye konuştu.

Bursa İl Müftüsü İzzet Turan, "Bu şehrin manevi yatırımlarını besleyecek olan bu müesseseye, Bursa'nın manevi iklimine ve kimliğine çok büyük değer katacağı" dedi.

Açılışa, AK Parti milletvekilleri, Osmangazi Belediye Başkanı Mustafa Dündar, İl Emniyet Müdürü Tacettin Aslan, AK Parti İl Başkanı Davut Gürkan ile çok sayıda davetli katılırken, duaların ardından açılış kurdelesini kesildi.

BURSA MÜFTÜLÜĞÜ'NE YENİ HİZMET BİNASI

Bursa Müftülüğü'nün yeni hizmet binası açılışına katılan **Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş**; "Bugün Müslüman dünya okumayı ve bilgiyi, bilgi peşinde koşmayı ihmal ettiği zaman nasıl büyük sıkıntılar yaşadığını görüyoruz. Hem tarihi takip ederek görüyoruz, hem de bugün görüyoruz. Yaşanan sorunların, geri kalmışlığın en temel sebebi, ilimden, irfandan, bilimden, hikmetten uzak kalmaktır" dedi.

15 Temmuz Demokrasi Meydanı'ndaki 3 katlı Bursa Müftülüğü hizmet binasının açılış, yoğun katılım ile gerçekleşti. Gençlik Merkezi, **Diyanet** Yayın Evi, kafe, TDV Bursa Şubesi, hac ve umre irtibat bürosunun olduğu binanın açılışına katılan **Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş**; "Bursa'nın kalbi ilimle, hikmetle, kitapla, irfanla buluştu. Belki de Türkiye'nin her yerinden gelen insanımıza hizmet edecek bu binanın açılış benim için gerçekten çok heyecan verici oldu. Okumayı, anlamayı aklını kullanmayı, bilgiye sahip olmayı emreden ve tavsiye eden ne kadar çok ayet-i kerime olduğunu hepimiz biliyoruz. Bugün Müslüman dünya, okumayı ve bilgiyi, bilgi peşinde koşmayı ihmal ettiği zaman nasıl büyük sıkıntılar yaşadığını görüyoruz. Hem tarihi takip ederek görüyoruz, hem de bugün görüyoruz. Yaşanan sorunların, geri kalmışlığın en temel sebebi, ilimden, irfandan, bilimden, hikmetten uzak kalmaktır. İlimi bilgiyi kaybedince cehalet karanlığı çökmüştür. Fitne ve tefrikanın sebebinin cehalet olduğunu her vesileyle söylüyoruz. "Cehalet kötülüklerin anasidir" diyoruz. Kitap, Müslümanlar için ihtiyaç listesinin sonlarında yer almaya başlamıştı ama şimdi hem **Diyanet İşleri Başkanlığı**, **Türkiye Diyanet Vakfı** yayınları, ülkemizde fuarların açılması, kitapların fazla basılması ve kitap okuma oranlarının artması bizi heyecanlandırmakta, ilim, irfan, bilgi, hikmet medeniyetinin mensupları olarak umutlandırmaktadır" dedi.

'ÇOK FAZLA ÇALIŞMAYA İHTİYACIMIZ VAR'

Bir milletin gelişmişlik seviyesinin kitap evleriyle, kütüphaneleriyle, kitaba verdiği değer ile ölçüldüğünün altını çizen Erbaş; "Dünyada ekonomi, sanat, teknoloji, hukuk alanında ileri ülkelerin en bariz özelliklerinden biri de kitap okuma oranı, yayın sayısı ve niteliği gibi ağlardan önde olmalarıdır. Dolayısıyla, ülkemiz, bölgemiz ve tüm yeryüzü bağlamında yaşanan sorunlar ve yapmamız gerekenler açısından baktığımızda öncelikle bilgi, ilim ve hikmetle kurduğumuz ilişkileri gözden geçirmemiz lazım. Bilgi, iyilik için kullanılırsa insanlığa hizmete, hukuk ve ahlak tanımayan insanların elindeyse

insanlık için felakete dönüşür. Bilgi üretmeyenler üretilen bilginin takipçisi hatta mahkumu olur. İslam dünyası, bilim, teknik, tıp, sosyal bilimler ve dahası ilahiyat alanında bilgi üretme, bilgi güncelleme, değere dönüştürme ve hayata kavuşma konusunda daha çok çalışmalıdır. Bu mesafeyi bizim telafi etmek zorunluluğumuz vardır. Doğru ve sahih bilgi zemini kaybettiklerimizde, bilgi üretmeyi ve geliştirmeyi ihmal ettiğimizde sağlığı düşünmeyiz, sorunları tespit etmeyi ve çözüm üretme imkanını da kaybediyoruz. Bugün Batı merkezli bilginin insanı ve hayatı dizayn ettiğine şahit oluyoruz ancak söz konusu anlayışın insan, evren ve Allah tasavvurunda var olan ciddi krizler ve paradokslar tüm insanlığı olumsuz yönde etkilemeye devam etmektedir. Bunun yanında son vahye, köklü bir medeniyete, dinamik insan kaynaklarına sahip olduğu halde İslam dünyası insanı ve hayatı inşa edecek bir bilgi ve dünya tasavvurunu güçlendirip izah ederek yeryüzüne henüz teklik edebilmiş değildir. Bunun için bizim İslam dünyası olarak çok daha fazla çalışmaya ihtiyacımız vardır" diye konuştu.

'BURSA'NIN KİMLİĞİNE DEĞER KATACAK'

Bursa Valisi Yakup Canbolat ise; "Bugüne kadar Bursa'da da 10'larca öğrenci **Türkiye Diyanet Vakfı** marifetiyle eğitim yardımı yapılmıştır. Bin 500 ihtiyaç sahibi aileye alışveriş kartı sağlanmıştır. 150'ye yakın ülkede de barınma dahil birçok yardımlar görülmüştür. Masum ve mazlumlara yanında destek olunmuştur" şeklinde konuştu.

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş ise konuşmasında; "Osmanlı döneminden beri 10'larca 100'lerce vakfı biliyoruz ki, bırakın insanı hayvanlara ve bitkilere destek veren vakıflarımız vardı.

Türkiye Diyanet Vakfı da bu vakıflarımızdan bir tanesidir. Sadece Türkiye'de değil, dünya üzerinde birçok ülkesinde hizmet vermektedir. Bu meydana 43 yıl müftülük binası olarak hizmet edildi. Şimdi yapılan yeni binada aile, gençlik, hac ve umre organizasyonlarla Bursa'ya hizmet verecek" diye konuştu.

Bursa Müftüsü İzzet Turan da; "Bu şehrin maneviyatını besleyecek olan bu müesseseye, Bursa'nın manevi iklimine ve kimliğine çok büyük değer katacaktır" dedi.

Açılışa, AK Parti milletvekilleri, Osmangazi Belediye Başkanı Mustafa Dündar, Bursa Emniyet Müdürü Tacettin Aslan, AK Parti İl Başkanı Davut Gürkan ile çok sayıda davetli katılırken, duaların ardından açılış kurdelesi kesildi. **Haber Merkezi**

**TÜRKİYE
DİYANET VAKFI**
TÜRKİYE DIYANET FOUNDATION
وقف الديانة التركي

İNTERNET SAYFALARI

Diyaret İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş, Bursa Müftülüğü hizmet binasının açılışında konuştu

<https://www.kartepebulteni.com/turkiye-gundem/erbas-bati-merkezli-bilgi-insani-ve-hayati-dizayn-ediyor/>

<http://vanolay.com/haber/32919/ali-erbas-islam-medeniyetini-iyi-tanimaya-ve-anlamaya-mecburuz.html>

<https://sondakika.cc/2021/09/02/baskan-celikten-onemli-aciklamalar/>

<https://www.acarhaberajansi.com/baskan-erbas-inancimiz-ve-medeniyetimizde-bilgi-iyilik-icin-calismaktir.html>

<https://www.muftulukhaberler.com/diyaret-isleri-baskani-prof-dr-ali-erbas-bursa-il-muftulugu-39-nun-yeni-hizmet-binasinin-acilisini-gerceklestirdi/17610/>

Dünden bugüne Türkiye-Afganistan ilişkileri

<http://www.yenisafak.com/dusunce-gunlugu/dunden-bugune-turkiye-afganistan-iliskileri-3690385>

<https://qomagazine.com/dunden-bugune-turkiye-afganistan-iliskileri/>

<https://www.kesih.com/dunden-bugune-turkiye-afganistan-iliskileri/>

Türkiye Diyanet Vakfı Yurtlarına kayıtlar başladı

<https://www.sakaryayenigun.com.tr/85932-turkiye-diyaret-vakfi-yurtlarina-kayitlar-basladi-haberi.html>

Orta Asya'nın en büyük camisi: İmam Serahsi Camii

<https://www.trtavaz.com.tr/haber/tur/avrasyadan/orta-asya-nin-en-buyuk-camisi-imam-serahsi-camii/612f6df701a30a181472f72a>

Malazgirt'te Kur'an Kursu temeli atıldı

<https://haberflash.com/2021/09/02/malazgirtte-kuran-kursu-temeli-atildi/>